

Szanowni Państwo!

Zmyślą o rodzicach i uczniach klas III gimnazjów, którzy niedługo będą dokonywali wyboru dalszej drogi edukacyjnej, przygotowaliśmy ten list oraz informator „strefa gimnazjalisty”. Mają one na celu dopomóc Państwu i Państwa dzieciom w podjęciu tej ważnej życiowej decyzji. Prowadzone badania wykazują, że młodzież oczekuje porady dotyczącej wyboru zawodu najczęściej od swoich rodziców. Chcemy Państwu przedstawić czynniki, które należy brać pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o wyborze szkoły ponadgimnazjalnej, a także testy umożliwiające zbadanie swoich predyspozycji zawodowych. Ważne jest, by przeanalizować je wszystkie pod kątem tego, co ma wartość dla samego ucznia i jego rodziny. Rozważmy zatem, jakie trudności mogą mieć dzieci w procesie wybierania dalszej ścieżki edukacji i co należy brać pod uwagę, wybierając szkołę.

Jakie czynniki należy analizować, podejmując decyzję o dalszym kierunku kształcenia?

1. Potencjał intelektualny dziecka, czyli tempo przyswajania nowych treści, łatwość zapamiętywania, kojarzenia, logicznego myślenia, łatwość uczenia się. Rodzice często uważają, że podjęcie nauki przez dziecko średnio zdolne w szkole o wysokim poziomie nauczania spowoduje jego podciągnięcie się w nauce poprzez starania „dopasowania się do grupy”. Niestety, jeśli uczeń znajdzie się w bardzo mocnej klasie, istnieje duże ryzyko, że szybko zniechęci się i będzie się czuł odrzucony, gorszy od innych. Człowiek powinien umieć robić coś konkretnego, mieć w życiu pasję, a nie tylko zarabiać na utrzymanie. Lepiej jest swoją przyszłość zaplanować, niż pójść na żywioł. W tym sensie wybór szkoły czy kierunku studiów powinien być wyborem planowym.

2. Predyspozycje i zainteresowania to moim zdaniem najistotniejszy czynnik wpływający na wybór dalszego kształcenia. Diagnozując go, pomocne będą odpowiedzi na pytania:

- Które przedmioty nauczane w gimnazjum uczeń lubi?
- Czy poszerza wiedzę z tego przedmiotu samodzielnie?
- Czy uczestniczy w pracach kółek zainteresowań?
- Co robi w czasie wolnym od nauki?(jakie programy, strony internetowe ogląda, jakie czyta książki, czasopisma?)
- Czy ma jakieś talenty, np. manualne, organizacyjne, artystyczne, nawiązywania kontaktów?

Zainteresowania generują satysfakcję zawodową, sprawiają, iż wiemy, że to jest nasze miejsce w życiu.

3. Wyobrażenia ucznia na temat zawodu, który w przyszłości chce wykonywać.

Kartą przetargową w rozmowach z pracodawcą może być liczba praktyk, w których uczestniczył młody człowiek. Ucząc się w gimnazjum wielu przedmiotów i mając kontakt z wieloma nauczycielami, uczeń nabiera pewnych przekonań dotyczących jego osoby, np. co jest jego mocną stroną, czego uczy się z przyjemnością. Takie pytania powinien sobie zadać, bo odpowiedź na nie w gruncie rzeczy sprowadza się do wyboru zawodu i jest być może decyzją dotyczącą tego, co będzie robić przez całe życie. Warto do tego wyboru podchodzić realistycznie, w dodatku ze świadomością, że jeżeli wybieramy liceum, powinniśmy być gotowi do uczenia się dłużej, bo po tej szkole nie bardzo mamy co ze sobą zrobić na rynku pracy.

Jeśli do końca nie jesteśmy pewni czy chcemy studiować, może lepiej nastawić się na zdobycie konkretnego zawodu. Mamy bardzo wiele szkół przygotowujących do różnych zawodów – od budowlanych i informatycznych do typowo usługowych. Niektóre wymagają na przykład zdolności logicznego myślenia, pasji do majsterkowania, łatwości nawiązywania kontaktów. A jeśli dojrzejemy do tego, że chcemy uczyć się dalej, po szkole dającej konkretny zawód również możemy kontynuować naukę na studiach. Ważne jest również to, że w technikach uczniowie odbywają praktyki, co może być kartą przetargową podczas ubiegania się o zatrudnienie.

Jeżeli są poważne wątpliwości co do tego, czy uczeń da sobie radę, czy jego wybór szkoły nie jest zbyt ambitny, rodzice mogą porozmawiać z wychowawcą czy doradcą zawodowym, dowiedzieć się, jak ich dziecko jest postrzegane na tle rówieśników, jak oceniane są jego zdolności przez tych, którzy na co dzień z nim pracują.

4. Znajomość aktualnego rynku pracy - poszukiwane zawody, firmy poszukujące pracowników, wymagania pracodawców. Na obecnym rynku pracy technicy i wykwalifikowani robotnicy to najbardziej poszukiwani fachowcy.

PRZYKŁADY:

Naukowcy pokusili się o to, aby sprawdzić, jakie zawody będą potrzebne na rynku pracy w 2020 roku. Ich zdaniem zapotrzebowanie będzie na pracowników sektora usług (np. fryzjerstwo, kosmetyka, rehabilitacja), pracujących w hotelach i gastronomii oraz transporcie.

Zawody gastronomiczno-hotelarskie - zatrudnienie w restauracjach, hotelach, biurach podróży, których systematycznie przybywa naszym terenie. Pracodawcy będą szukali coraz więcej techników. Zatrudnienie szybko znajdą też budowlańcy, kierownicy, kucharze i obsługujący ruch turystyczny.

Tak wynika z badań przeprowadzonych na zlecenie miejskiego Biura Edukacji w Warszawie.

Księgowi, doradcy finansowi i maklerzy będą coraz intensywniej poszukiwani przez pracodawców. Potwierdzają to badania Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Rządowego Centrum Studiów Strategicznych.

Analizy rynku pracy dowodzą, że zapotrzebowanie na specjalistów z tej dziedziny będzie stale rosło wraz z rozwojem firm.

Od współczesnych finansistów wymaga się zaawansowanej i rozległej wiedzy nie tylko z zakresu rachunkowości i podatków w ujęciu regulacji krajowych, ale też według światowych standardów – podkreśla dr Marta Czyżewska z Katedry Mikroekonomii WSiIZ.

Jak twierdzi dr Czyżewska, szybki rozwój rynku IT wymusza też posługiwanie się nowoczesnymi narzędziami, jakimi są zintegrowane systemy informatyczne, które wspierają zarządzanie przedsiębiorstwami.

Zawody elektroniczno – informatyczne - zatrudnienie w każdej firmie. Obecnie jest duże zapotrzebowanie na specjalistów tej branży.

Coraz częściej wymaga się złożenia zawodów, np. psychologa z prawnikiem. Ale to wymaga jeszcze większej pracy nad sobą, a także zaplanowania kariery. Trzeba z góry zaplanować, że wyspecjalizuję się w kilku dziedzinach. Wtedy jest większa możliwość wyboru zawodu.

5. Charakter dziecka: ważne jest, aby wybrać szkołę o atmosferze i warunkach jaknajbardziej dopasowanych do temperamentu i osobowości ucznia.

Cechy osobowości decydują o motywacji, , która wpływa np. na to, na ile zależy mi na sukcesie zawodowym, na wybiciu się. Druga sfera osobowości to temperament, sfera odporności na trudne sytuacje, które nie ominą nas w życiu, te psychiczne i fizyczne. Są ludzie, którzy lubią wyzwania, sprawdzanie się w nowych rolach, nowych grupach i tacy, którzy wolą spokojną pracę w odosobnieniu. O tym czynniku decyduje osobowość i trzeba to o sobie wiedzieć.

Co warto sprawdzić w szkole, do której zamierza uczęszczać dziecko?

- ilość pracowni komputerowych, ich wyposażenie i dostępność po zajęciach, dostęp do Internetu (przejrzyj też stronę internetową szkoły, jeśli ją posiada!);
- jaki ma status lokalowy – ilość i wyposażenie klasopracowni, nowoczesne narzędzia dydaktyczne (np. tablice multimedialne), nauka w godzinach popołudniowych;

- jakie języki obce znajdują się w ofercie szkoły – jaki jest ich poziom zdawalności na maturze;
- sala gimnastyczna;
- toalety (czy panuje w nich zaduch nikotynowy, jaki jest stan sanitariatów);
- tzw. klimat szkoły (jaki panuje w niej klimat - czy jest sztywna, czy "luzacka", czy trzeba chodzić w mundurkach, a na wejście do szkoły oczekiwać na mrozie do dzwonka);
- czy rodzice i uczniowie mają wpływ na szkołę i w jakim zakresie (samorząd szkolny, gazetka szkolna, radiowęzeł);
- jak wygląda rekrutacja (każda szkoła określa warunki przyjęć co najmniej na 3 miesiące przed końcem roku szkolnego);
- ilu uczniów jest w klasie;
- jaka jest składka na "komitet rodzicielski";
- biblioteka - co zawiera i jakie są zasady korzystania z niej;
- sprawdź, czy w szkole działają organizacje charytatywne (zaangażowanie się w ich działalność będzie dobrze procentowało tak dla dziecka, jak i osób, którym będzie pomagać);
- losy absolwentów (po to idziemy do wybranej szkoły, aby i Twoje losy dobrze się ułożyły!);
- czy działa szkolny ośrodek doradztwa zawodowego;
- jeśli istnieje wybór między szkołami o podobnych poziomach – lepiej wybrać tę, która leży bliżej domu (zaoszczędza się w ten sposób sporo czasu na dojazdach, który można przeznaczyć na naukę lub odpoczynek).

Rzeczywistość do tej pory uporządkowana, stabilna, w której kariera zawodowa była przewidywalna, obecnie wymaga wielu nakładów edukacyjnych, właściwych przewidywań i planowania własnej kariery zawodowej.

Obecny rynek pracy jest „bezwzględny”, stale zmieniają się wymagania pracodawców, powstają nowe zawody, zanikają zawody do tej pory istniejące. Każdy człowiek, bez względu na swój wiek, musi zmienić swoje zapatrywanie na karierę zawodową i wiązać ją z działaniami pozazawodowymi, rodzinnymi, społecznymi.